

23126-HISTÒRIA DE LES INSTITUCIONS JURÍDIC - LABORALS I DE LES RELACIONS LABORALS

(Validat pel curs 2007/08)

Alejandro Andreassi Cieri

Temes

1. La formació de les classes treballadores a Espanya.

- 1.1. El feudalisme desenvolupat: Espanya durant l'Antic Règim
- 1.2. La revolució burgesa:
 - 1.2.1. Processos i esdeveniments polítics del període de revolució burgesa o lliberal a Espanya. Del regnat de Fernando VII a la època d'Isabel II.
 - 1.2.2. Conseqüències socials i econòmiques de la revolució burgesa: propietaris i assalariats.

2. L'inici del moviment obrer.

- 2.1. La conflictivitat laboral fins a mitjan el segle XIX.
- 2.2. Primeres organitzacions i congressos obrers.
- 2.3. Pensadors socialistes en els orígens del moviment obrer espanyol.

3. La primera Internacional.

- 3.1. El marc social i polític de l'instal·lació de la Primera Internacional (AIT) a Espanya: de la Revolució de 1868 a la Primera República.
- 3.2. Las primeres relacions de la AIT i l'obrerisme espanyol.
- 3.3. Constitució de la Federación Regional Española de la Asociación Internacional de Trabajadores (FRE-AIT). El Congrés de Barcelona de 1870.
- 3.4. La FRE i la evolució de la Primera Internacional.
- 3.5. La fi de la Primera República i l'inici de la Restauració.

4. Anarquisme i socialisme.

- 4.1. Economia i societat durant la Restauració.
- 4.2. La conflictivitat laboral fins 1902.
- 4.3. La Federación de Trabajadores de la Región Española (FTRE).
- 4.4. El Partido Socialista Obrero Español i la Unión General de Trabajadores: Els seus orígens i desenvolupament inicial.
- 4.5. El moviment obrer anarquista fins a final de segle.
- 4.6. Conflictivitat laboral i social als inicis del segle XX.
- 4.7. La constitució de la Confederación Nacional del Trabajo (CNT).
- 4.8. El sindicalisme catòlic.

5. La primera guerra mundial i la crisi del moviment obrer.

- 5.1. L'impacte de la Primera Guerra Mundial en l'economia i la societat espanyola.

- 5.2. Conflictivitat laboral i vagues.
- 5.3. La CNT i el sindicat únic de ram o indústria.
- 5.4. L'evolució de la UGT.
- 5.5. Les organitzacions patronals.

6. Sindicalisme i corporativisme.

- 6.1. La Dictadura de Miguel Primo de Rivera .
- 6.2. L' Organización Corporativa Nacional.
- 6.3. El moviment obrer durant la Dictadura.

7. Relacions laborals i moviment obrer durant la segona república.

- 7.1. La Segona República (1931-1939):
 - 7.1.1. Economia i societat als seus orígens.
 - 7.1.2. Període republicà-socialista, Bienni Negre i triomf del Front Popular.
- 7.2. Conflictivitat laboral fins 1936.
- 7.3. Evolució de la CNT fins el començament de la Guerra Civil.
- 7.4. Evolució de l'UGT i PSOE fins el començament de la Guerra Civil.
- 7.5. La Guerra Civil
 - 7.5.1. Transformacions socials i econòmiques en el camp republicà: De la desfeta dels militars aixecats a les col·lectivititzacions.
 - 7.5.2. Societat i economia al camp franquista.
 - 7.5.3. La desfeta de la República i la instauració de la dictadura franquista.

Avaluació

Examen a final de curso.

Bibliografia

- ABELLÓ GÜELL, T., *El movimiento obrero en España, siglos XIX y XX*, Barcelona, Edicions Hipòtesi, 1997.
- AIZPURU, M.; RIVERA, A. *Manual de historia social del trabajo*. Madrid: Siglo XXI Editores, 1994.
- BENGOCHEA, S.; *Organització Patronal i Conflictivitat Social a Catalunya. Tradició i corporativisme entre finals de segle i la dictadura de Primo de Rivera*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1994.
- CASANOVA, J., *De la calle al frente. El anarcosindicalismo en España (1931-1939)*, Barcelona, Crítica, 1997.
- CASTELLS, L. *Los trabajadores en el País Vasco (1876-1923)*. Madrid: Siglo XXI Editores, 1993.

CASTILLO, S. (dir.), *Historia de la Unión General de Trabajadores*, Madrid, Publicaciones Unión y Centro de Estudios Sociales, 1998.

DROZ, J. *Historia General del Socialismo*. Barcelona: Destino, 1985.

IZARD, M. *Industrialización y obrerismo. Las Tres clases del vapor*. Barcelona: Ariel, 1970.

MARTIN RAMOS, J. L.; SERRALLONGA, J. *Condicions materials i resposta obrera a la Catalunya contemporània*. Sant Quirze de Besora: 1992.

MALEFAKIS, E., *Reforma agraria y revolución campesina en la España del siglo XX*, Barcelona, Ariel, ⁵1982.

REDERO, M. (coord.), *Sindicalismo y movimientos sociales. Siglos XIX-XX*, Madrid, UGT- Centro de Estudios Históricos, 1994.

SOTO CARMONA, Á., *El Trabajo Industrial en la España Contemporánea (1874-1936)*, Barcelona, Editorial Anthropos, 1989.

SHUBERT, A., *Historia social de España (1800-1990)*, Madrid, Nerea, 1991.

(Aquesta serà la bibliografia bàsica que s' utilitzarà durant el curs, dins la que s'incorporaran altres textos durant el tractament de cadascú dels punts del programa).